

Boží soud

1. Čtení: Přísloví 30,2-9 Já jsem nejtupější z mužů a lidskou rozumnost nemám. Moudrosti jsem se neučil ani jsem si neosvojil poznání Svatého. Kdo vystoupil do nebe i sestoupil? Kdo si nabral vítr do hrsti? Kdo svázal vody do pláště? Kdo vytyčil všechny dálavy země? Jaké je jeho jméno a jaké je jméno jeho syna? Vždyť je znáš. Všechna Boží řeč je protříbená, on je štítem těch, kteří se k němu utíkají. K jeho slovům nic nepřidávej, jinak tě potrestá a budeš shledán lhářem. O dvě věci tě prosím; neodpírej mi je, dříve než umřu: Vzdal ode mne šálení a lživé slovo, nedávej mi chudobu ani bohatství! Opatřuj mě chlebem podle mé potřeby, tak abych přesycen neselhal a neřekl: "Kdo je Hospodin?" ani abych z chudoby nekradl a nezneuctil jméno svého Boha.

text kázání: Ámos 7,10-17 Bételský kněz Amasjáš poslal izraelskému králi Jarobeámovi zprávu: "Spikl se proti tobě Ámos přímo v izraelském domě. Není možné, aby země snášela všechna jeho slova. Ámos totiž říká: Jarobeám zemře mečem a Izrael bude zcela jistě přesídlen ze své země." Pak řekl Amasjáš Ámosovi: "Seber se, vidoucí, a prchej do judské země! Tam chleba jez a tam si prorokuj! A nikdy už neprorokuj v Bét-elu, neboť je to svatyně králova, královský dům." ...

Bratři a sestry

Právě jste vyslechli část z biblického proroctví. Konkrétně z proroka Ámose. Oni totiž v biblických dobách byli někteří lidé, kterým Bůh něco důležitého sdělil a chtěl po nich, aby to řekli ostatním lidem. Těm některým lidem se říkalo a říká proroci. Chtěli byste být taky proroci? Chtěli byste, aby se s vámi Bůh bavil přímo? Vy, kteří trochu Bibli znáte, tak teď určitě alespoň v duchu kroutíte hlavou, jako že ne, nechťeli. Protože víte, že proroci to měli hodně těžké. Oni to totiž vůbec nebyli lidé, kteří by znali budoucnost, věštcí. To, co jim Bůh sděloval, se totiž v první řadě netýkalo budoucnosti ale současnosti. Měli lidem vyřizovat, jak současnou situaci vidí Bůh. No a protože ji Bůh většinou viděl jako špatnou, byli proroci dost neoblíbení. A lidé většinu z nich zavraždili. Nebylo a není jednoduché být prorokem. A přece si myslím, že je jedním z našich úkolů, jakožto křesťanů, být proroky. Ale to se nám samozřejmě nechce. Komu by se taky chtělo říkat lidem nepříjemné věci, dělat si mezi lidmi nepřátele. Když už tak přece máme všichni dost svých problémů.

No, podívejme se blíže na toho našeho Ámose. Žil před nějakými 2800 lety a prorokoval v Severním Izraeli. Ačkoli sám pocházel z Jihu. O to to měl asi těžší. Jih a Sever se tehdy moc nekamarádili. Ale Severní Izrael na tom byl tehdy dobře. Moc dobře, pokud jde o ekonomiku a politickou moc. Vlastně na tom byl úplně nejlíp z celé své historie. Až by se dalo říci, že jim Pán Bůh žehnal. A do toho přichází Ámos, jižan, který jim říká, že Bůh to všechno vidí úplně jinak. Že jim nežehná, že vidí pod povrch toho jejich blahobytu a úspěchu. Že sám Bůh přijde a celé to severní království zničí. Za zmínku stojí, že nějakých 20, 30 let po Ámosově prorokování Boží soud opravdu přišel. Severní království přestalo existovat, všichni Izraelci ze severního království zmizeli a už se nikdy neobjevili. Skončili.

Proč si ale tuhle 2800 let starou historii připomínáme dneska, v roce 2012, v Jižních Čechách? Snad proto, že i v Bibli je tato historie zapsána proto, aby se něco podobného už nemuselo stát. Ten Boží soud, o kterém Ámos mluvil, měl totiž tři hlavní důvody. Tím prvním byla víra. Nebo spíše projevy víry. Pán Bůh chtěl a chce, aby mu lidé věřili a důvěřovali a aby tu svou víru nějak projevovali. A Izraelcům ukázal, jak to má vypadat, když člověk Bohu důvěřuje. Izraelci to pak měli ukazovat všem ostatním lidem. Ale právě v tom severním království se jim to nějak zvtlo. Víru a bohoslužbu si upravili. Tak trochu aby to bylo víc in. Víc moderní. Aby seveřané nechodili furt na jih do Jeruzaléma, kde byl Boží chrám a kde se měly dít hlavní bohoslužby, zřídili si na severu vlastní chrám. A rovnou dva. V Bét elu a v Danu. Protože většina kněží zůstala v Jeruzalémě, jmenoval si severní král nové kněze, svoje. Vymyslel si taky nové svátky. A aby ta víra byla ještě víc in, do každé z těch dvou svatyní, chrámů, nechal nainstalovat zlatého býčka, aby lidé na severu věděli, jak Bůh vypadá. Podoba býka byla tehdy v módě. Ještě další věci v oblasti víry a bohoslužby modernizoval. A přestože o většině těch věcí Bůh v zákonu řekl, že se mu hnusí, na severu tuhle novou formu náboženství stále vydávali za víru v Boha, v Hospodina, který je vyvedl ze země egyptské. Tohle byl první důvod, proč se Bůh rozhodl se severním Izraelem skončit. Už svou vírou a bohoslužbami nesvědčili o něm. Už nebyli okolnímu světu světlem. Naopak sami se stali součástí toho světa. Z Pána Boha se snažili udělat docela fajn součástí toho světa.

Tím druhým důvodem byla ta jejich ekonomická prosperita. Země, stát totiž opravdu vzkvétal. Rostlo HDP, zvyšovala se životní úroveň. Tedy alespoň něčí ano. Izraelci totiž společně se změnami v bohoslužbě udělali také par změn

v sociálním systému. I jejich sociální systém měl svědčit o Pánu Bohu. To, že vdovy, sirotci, postižení i bezdomovci měli mít svá práva, měli mít své místo ve společnosti, i to mělo svědčit okolnímu světu o tom, jaký Bůh je. Že totiž Bůh má slabost pro slabé a bezbranné. Izraelci ale vybudovali svoji prosperitu právě na vydírání a okrádání těch nejslabších, těch bezbranných, těch, kteří se nedokážou prorvat. I když věděli, že právě tohle se Bohu hnusí snad ještě víc, než zlatí býčci, svaté stromečky a svaté věštění budoucnosti .

Třetím důvodem byla jedna taková zvláštnost Severního Izraele. Totiž, že se tam král ustanovil hlavou církve. Král si tam přivlastnil jak moc politickou, která mu náležela, tak moc náboženskou, kterou mít nesměl. O tom jsme četli i v tom krátkém čtení. Jak tam na proroka Ámose donášel a udával ho ten rádoby kněz Amasjáš. Jak mu zakazoval vyřizovat Boží pohled na to všechno a jak posílal udání králi. Vy, kteří jste zažili minulý režim, který si také přivlastnil moc politickou i náboženskou, víte, co dokáže takové udání. A víte, jaké svině jsou udavači. A víte taky, jak špatně se vede tomu, kdo je udán. Tak tak nějak se tehdy vedlo prorokovi. Přesto si myslím, že je našim úkolem, jakožto církve, být církví prorockou.

Ale co z toho všeho teda plyne pro nás. My nejsme starověký Severní Izrael. ,U nás už není církev a stát stejné společenství. Nám, alespoň doufám, nehrozí, že bychom chtěli z pozice svojí víry vládnout a někoho ovládat. Pokud ano, dejme si na tohle pokušení hodně pozor. Nám, jako církvi, spíš hrozí to první a druhé. Totiž, že si budeme Pána Boha a to, jak se k němu vztahujeme, všelijak upravovat a měnit k obrazu svému. Že si do té naší víry budeme přimíchávat různé své býčky a svatyňky. A že tu víru a důvěru v Boha utopíme pod nánosem všeho možného rádoby duchovního haraburdí, se kterým se teď tak skvěle obchoduje. Všechny možné magie, energie, čakry, léčivé kameny a mantry a věštění budoucnosti z kdoví čeho. Ano, lidé mají svobodu tomuhle všemu věřit a praktikovat to. Nechť to dělají, nemáme, jako křesťané, žádné právo jim v tom bránit. Pokud se ale člověk prohlašuje za křesťana, za člověka, který důvěřuje Pánu Bohu, tak na tyhle věci už právo nemá. V téhle oblasti máme být proroci a prorokovat do vlastních řad. Máme hlídat naši víru a zbožnost. Protože Pánu Bohu není jedno, jak věříme, jak se modlíme, jak vypadají naše bohoslužby. Protože až tohle všechno přestane svědčit o Pánu Bohu, budeme mu už k ničemu. Už nebudeme tomuhle světu světlem.

Ta druhá oblast, ve které máme být církví prorockou, je právě oblast sociální. A tady máme prorokovat směrem ven, do společnosti, která není křesťanská. Do společnosti, která nezná špinavé peníze, protože Bůh zná špinavé peníze. Do společnosti, která si užívá blahobyt a je jí jedno, z čeho ten blahobyt pramení. Bohu to není jedno. Taky do společnosti, která věří v neviditelnou ruku trhu. Bůh nezná neviditelnou ruku trhu. Ale zná ty viditelné ruce, které kradou. Dnes mají všichni spoustu řečí o finanční krizi, o tom, jak je draho. Máme to být právě my, křesťané, kteří se k těmhle výmluvám nepřidají. Protože každý průměrný Čech si žije mnohem líp, než tehdejší severoizraelský král. Bohužel je to ještě stále tak, že všichni kradou. A přece když kradou politici, úředníci i policajti, nebudeme takoví blbci, že bychom nekradli taky. Jestli věříme Pánu Bohu, tak budeme takoví blbci a nebudeme krást. Ani v těch malých věcech. Protože nemusíme. Protože nemusíme uctívat přepych. Protože se díky Bohu nemusíme bát, že bychom neměli co jíst. A myslím si, že až na výjimky těch úplně nejslabších, není v České republice člověk, který by neměl co jíst. Těm nejslabším máme dávat jíst my. Tohle má být naše proctví společnosti. A pokud někdo z nás na to má hlavu a schopnosti, má se zajímat o sociální systém v téhle zemi. A má do něj vnášet tu prorockou zvěst, že právě pro ty slabé má Bůh slabost.

Ještě jedna věc je pro nás z toho proctví dnes aktuální. Totiž budoucnost. Lidé, kteří do víry a důvěry Bohu vnášejí ty cizí novinky, to, co se Bohu hnusí, tihle lidé nemají u Boha budoucnost. Stejně tak lidé ani společnost, která si užívá moci a blahobytu na úkor těch slabších, nemají u Boha budoucnost. A myslím si, že je důležité mít u Boha nějakou budoucnost. Myslím si, že je to důležitější než sebelepší zajištění na tomhle světě.

Amen